

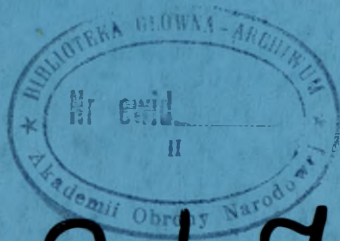

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

AON 5202/2000

Mjr dypl. mgr inż. Marek CHOJNACKI
Mjr dypl. Mariusz FORMAL

INFRASTRUKTURA NATO CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU INWESTYCJI NATO NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA (NSIP)

52471

WARSZAWA

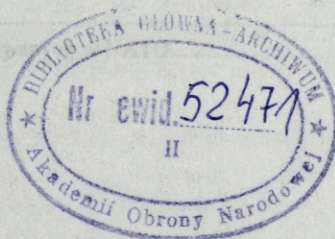
2000

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ
KATEDRA LOGISTYKI WŁOP

AON 5202/2000

Mjr dypl. mgr inż. Marek CHOJNACKI
Mjr dypl. Mariusz FORMAL

INFRASTRUKTURA NATO
CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU INWESTYCJI NATO
NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA (NSIP)

WARSZAWA

2000

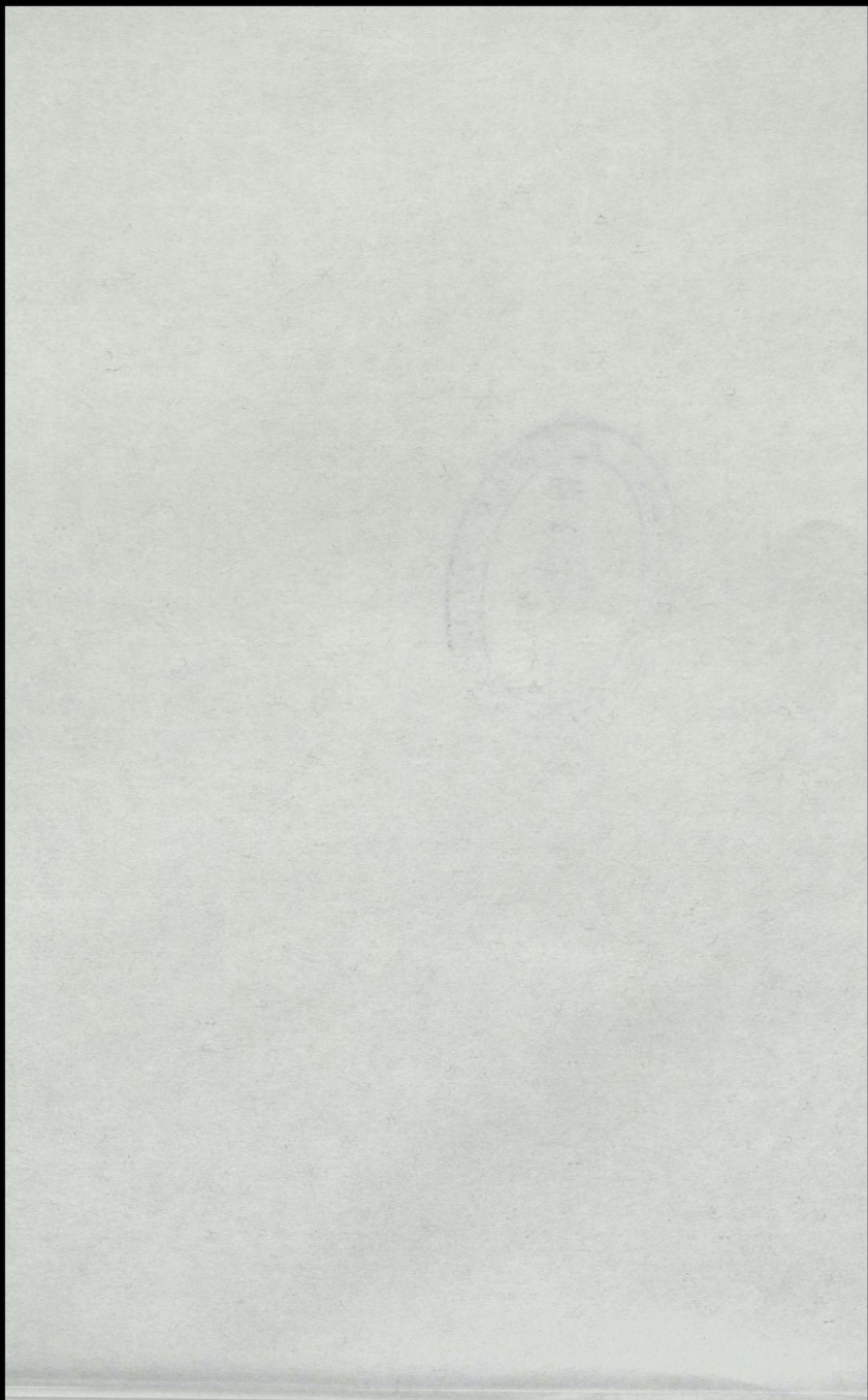
Redaktor techniczny
Beata Klarowska

Korekta
Jolanta Puchalska

Skład, druk i oprawa:
Akademia Obrony Narodowej – Wydział Wydawniczy
Zam. nr 760/99

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
1. Infrastruktura w podstawach teorii logistyki NATO.....	7
2. Wspólna infrastruktura NATO	9
2.1. Ogólna charakterystyka zakresu wspólnej infrastruktury NATO	9
2.2. Podstawowe kategorie wspólnej infrastruktury	9
3. Organizacja sojuszu w procesie tworzenia i utrzymywania wspólnej infrastruktury..	11
3.1. Struktura organizacyjna oraz zadania organów infrastruktury Kwatery Głównej NATO.....	11
3.2. Skład organizacyjny oraz zadania i miejsce organów infrastruktury w strukturach wojskowych NATO.....	16
4. Program inwestycji NATO na rzecz bezpieczeństwa (NSIP).....	18
4.1. Charakterystyka programu NSIP	18
4.2. Zasady ogólne NSIP	19
4.3. Procedury finansowania.....	20
4.4. Długoterminowe planowanie działań w zakresie infrastruktury	20
5. Zarządzanie infrastrukturą NATO w wybranych krajach członkowskich sojuszu	26
5.1. Turcja.....	26
5.2. Norwegia	27
5.3. Hiszpania.....	28
6. Koncepcja uczestnictwa RP w NSIP	30
6.1. Aktualne zadania Departamentu Infrastruktury	30
Zakończenie.....	34
Literatura	35
Interpretacja skrótów i wyrażeń stosowanych w NATO.....	36

WSTĘP

Jedną z podstawowych składowych potencjału obronnego Sojuszu Północnoatlantyckiego jest jego potencjał logistyczny, będący sumą potencjałów państw członkowskich NATO.

Potencjał logistyczny umożliwia funkcjonowanie systemu obronnego NATO w okresie pokoju, kryzysu i wojny, zapewnia on możliwości utrzymywania oraz odtwarzania zdolności bojowej wojsk Sojuszu, ich szkolenia oraz rozmieszczania i przemieszczania. Niezwykle istotnym, w tym zakresie, składnikiem potencjału logistycznego jest infrastruktura, którą stanowią obiekty (nieruchomości, urządzenia i instalacje) niezbędne do szkolenia wojsk, prowadzenia działań bojowych oraz realizacji przedsięwzięć zabezpieczenia.

Podstawę określania niezbędnej wielkości potencjału logistycznego, w tym infrastruktury, stanowią zadania w zakresie zabezpieczenia funkcjonowania i szkolenia wojsk w okresie pokoju oraz zadania przewidywane do realizacji w czasie kryzysu lub wojny. Obok czynników o charakterze operacyjnym na znaczenie i stan ogólny infrastruktury NATO wpływają czynniki ekonomiczne, związane z ograniczonymi możliwościami ponoszenia, przez poszczególne państwa członkowskie, ogromnych kosztów tworzenia oraz utrzymania obiektów. Niemniej istotny jest też czynnik miejsca, w tym nierównomierny rozkład geograficzny potrzeb Sojuszu w zakresie infrastruktury, oraz czynnik czasu, w tym znaczna długość okresu inwestycyjnego i możliwości czasowe tworzenia kolejnych, niezbędnych obiektów infrastruktury.

Jednym ze sposobów rozwiązywania tych problemów jest wspólne finansowanie projektów inwestycyjnych, dotyczących rozwijania oraz modernizowania wspólnej infrastruktury Sojuszu, dokonywane w ramach Programu Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa (NATO Security Investment Programme – NSIP). Program ten, funkcjonujący od 1949 roku, jest określanym „wehikułem” inwestycyjnym infrastruktury Sojuszu Północnoatlantyckiego.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono, na podstawie aktualnie dostępnych materiałów, problematykę wspólnej infrastruktury NATO oraz programu NSIP, realizowanego na rzecz jej modernizacji i rozwoju.

Opisano miejsce zasadniczych organów kierowania infrastrukturą w strukturach Sojuszu oraz ich podstawowe zadania. Zaprezentowano również, przyjęte w niektórych krajach członkowskich, rozwiązania w zakresie zarządzania infrastrukturą oraz wzajemnych relacji pomiędzy infrastrukturą wspólną (NATO) i infrastrukturą narodową. W końcowej części zarysowano koncepcję naszego udziału w NSIP, jak też stosowne zadanie Departamentu Infrastruktury MON.

1. INFRASTRUKTURA W PODSTAWACH TEORII LOGISTYKI NATO

Dla dalszych rozważań, dotyczących przedsięwzięć realizowanych w ramach **Programu Inwestycji na rzecz Bezpieczeństwa NATO** oraz **infrastruktury NATO**, zasadnym jest, poprzez przedstawienie znaczenia wybranych, podstawowych pojęć i definicji, wskazanie miejsca infrastruktury w podstawach teorii logistyki NATO.

Logistyka (logistics) – jest to nauka o przygotowaniu oraz realizacji zadań przemieszczenia oraz utrzymania i odtwarzania zdolności bojowej wojsk.

W najszerszym znaczeniu tego pojęcia, są to te aspekty działań militarnych, które dotyczą: projektowania i rozwijania; pozyskiwania; przechowywania; przemieszczania; dostarczania; utrzymywania i odtwarzania zdolności użytkowej, ewakuowania oraz wycofywania z eksploatacji środków zaopatrzenia; przewozów wojsk; **pozyskiwania lub budowania, utrzymywania i odtwarzania zdolności użytkowej, użytkowania oraz wycofywania z eksploatacji obiektów i urządzeń infrastruktury**; pozyskiwania lub świadczenia usług socjalno-bytowych i zabezpieczenia medycznego¹.

Wśród dziesięciu funkcji logistyki (działań logistycznych) NATO (opisanych szeroko w skrypcie płk. W. Drażczyka *Nowe zasady i założenia logistyki NATO w aspekcie zabezpieczenia SP*) wyróżnia się **funkcję inżynierską** (engineering function of logistics)². Jest ona związana z tematyką poruszaną w niniejszym opracowaniu. Funkcja ta nie jest wyłącznie funkcją logistyczną. Dotyczy zapewnienia, niezbędnych w działaniach logistycznych, szlaków komunikacyjnych oraz urządzeń, instalacji i obiektów infrastruktury³.

¹ *NATO Logistics Handbook*, Third Edition, 1997, s. 1.

² Tamże, s. 3.

³ W. Drażczyk, *Nowe zasady i założenia logistyki NATO w aspekcie zabezpieczenia SP*, AON, Warszawa 1999, s. 16.

„... Pozyskiwanie, konstruowanie i obsługiwanie **urządzeń infrastruktury** leży w gestii NSIP. W NATO termin ten jest generalnie używany w celu określenia instalacji i urządzeń służących do zabezpieczenia wojsk”⁴.

Program Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa związany jest ze wspólnym finansowaniem (ze wspólnych funduszy państw członkowskich) przedsięwzięć, obejmujących budowę obiektów, urządzeń i instalacji infrastruktury, wykorzystywanych do szkolenia wielonarodowych sił Sojuszu i prowadzenia przez nie działań, w tym poza obszarem odpowiedzialności, wraz z wojskami państw nie będących członkami NATO, zgodnie z określonym mandatem.

W przypadku tego typu działań wzrasta znaczenie **wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego**, realizowanego różnego rodzaju sposobami i potencjałem innym niż „czysto” narodowy. Jednym z tych sposobów jest użycie **zasobów logistycznych finansowanych wspólnie** (commonly funded logistic resources). Wspólne finansowanie zasobów logistycznych obejmuje te obiekty, środki i usługi, które określane są jako możliwe do wspólnego finansowania i dla których uzyskanie funduszy jest możliwe. Mogą one obejmować na przykład (lecz nie tylko):

- **obiekty infrastruktury**, w tym nieruchomości, takie jak: stanowiska dowodzenia, lotniska, porty, składy, obiekty koszarowe i linie komunikacyjne;
- wykorzystanie infrastruktury;
- środki systemów łączności;
- przedsięwzięcia inżynieryjne, realizowane w ramach zabezpieczenia logistycznego⁵.

Przedstawiony powyżej zarys terminologii pozwoli lepiej zrozumieć problematykę dotyczącą infrastruktury NATO, szczególnie tworzenia i utrzymywania, zgodnie z założeniami Programu Inwestycji na rzecz Bezpieczeństwa NATO, obiektów infrastruktury ze wspólnych funduszy państw członkowskich Sojuszu.

⁴ NATO..., s. 1.

⁵ Tamże, s. 121.

2. WSPÓLNA INFRASTRUKTURA NATO

2.1. Ogólna charakterystyka zakresu wspólnej infrastruktury NATO

Obiekty infrastruktury, zbudowane na wniosek dowódców NATO, przy ścisłej współpracy z władzami wojskowymi danego państwa sojuszniczego, mogą zostać zaklasyfikowane jako „wspólna infrastruktura NATO”. Przeznaczona jest ona do zabezpieczenia potrzeb szkolenia wojsk, wydzielonych do składu wielonarodowych sił zbrojnych Sojuszu oraz do ich operacyjnego rozwinięcia w czasie kryzysu lub konfliktu. Obiekty te mogą być wykorzystywane przez jedno lub więcej państw NATO. Tak zaklasyfikowane zabudowania, urządzenia i instalacje, wraz z ich wyposażeniem, finansowane są kolektywnie, w granicach uzgodnionych limitów finansowych, przez rządy poszczególnych państw członkowskich NATO.

Obiekty infrastruktury narodowej, zbudowane wyłącznie na użytek sił zbrojnych danego państwa, finansowane są z budżetów narodowych.

2.2. Podstawowe kategorie wspólnej infrastruktury NATO

Do podstawowych kategorii wspólnych, finansowanych ze wspólnych funduszy, NATO zalicza następujące obiekty infrastruktury:

- lotniska – w tym nawierzchnie lotniskowe, schronohangary, składy i instalacje paliw lotniczych oraz składy środków bojowych;
- instalacje mps – regionalne sieci systemów rurociągowych NATO, stacje pomp, składnice paliw, bazy dystrybucyjne, przyłącza do rafinerii cywilnych, punkty rozładunku paliw;
- urządzenia systemów łączności i informatyki;
- urządzenia systemów nawigacyjnych;
- obiekty i urządzenia szkoleniowe;

- bazy morskie – nadbrzeża, umocnione składy środków bojowych i paliw, warsztaty portowe;
- wojenne stanowiska dowodzenia – stacjonarne (zasadnicze i zapasowe), podziemne, umocnione, wojenne stanowiska dowodzenia oraz stanowiska mobilne;
- instalacje ostrzegawcze;
- stanowiska rakiet przeciwlotniczych – wyrzutnie, składy rakiet, obiekty i urządzenia, budynki administracyjne;
- stanowiska rakiet operacyjno-taktycznych – wyrzutnie, składy rakiet, obiekty i urządzenia, budynki administracyjne;
- składnice środków bojowych;
- wysunięte składy sprzętu – składnice środków zaopatrzenia, zwiększające mobilność wojsk;
- obiekty systemu zabezpieczenia sił reagowania.

3. ORGANIZACJA SOJUSZU W PROCESIE TWORZENIA I UTRZYMYWANIA WSPÓLNEJ INFRASTRUKTURY

3.1. Struktura organizacyjna oraz zadania organów infrastruktury Kwatery Głównej NATO

Jednym z organów pomocniczych, tj. komitetów i grup planowania, wspierających prace Rady Północnoatlantyckiej, najważniejszego organu decyzyjnego NATO, jest **Komitet Infrastruktury (Infrastructure Committee - IC)**. Miejsce Komitetu Infrastruktury w strukturach polityczno-wojskowych Sojuszu Północnoatlantyckiego przedstawia rys. 1.

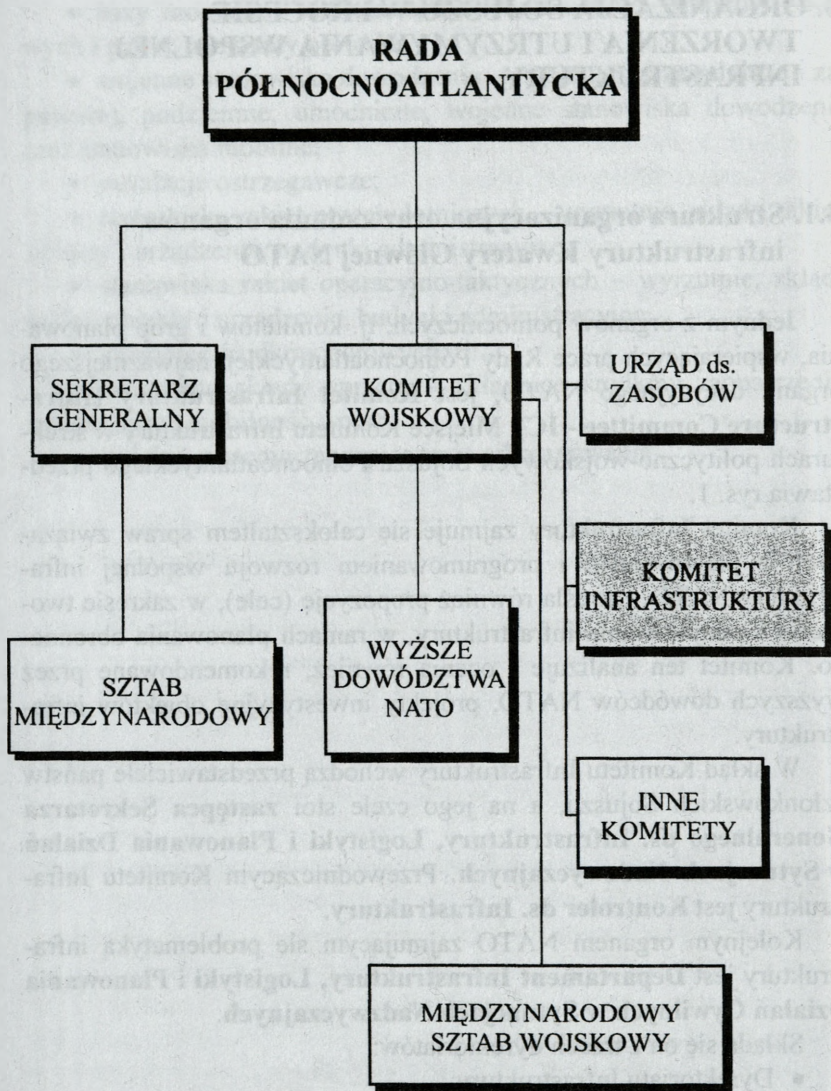
Komitet Infrastruktury zajmuje się całokształtem spraw związanych z planowaniem i programowaniem rozwoju wspólnej infrastruktury NATO. Określa również propozycje (cele), w zakresie tworzenia i pozyskiwania infrastruktury, w ramach planowania obronnego. Komitet ten analizuje i ocenia również, rekomendowane przez wyższych dowódców NATO, projekty inwestycyjne obiektów infrastruktury.

W skład Komitetu Infrastruktury wchodzi przedstawiciele państw członkowskich Sojuszu, a na jego czele stoi **zastępca Sekretarza Generalnego ds. Infrastruktury, Logistyki i Planowania Działań w Sytuacjach Nadzwyczajnych**. Przewodniczącym Komitetu Infrastruktury jest **Kontroler ds. Infrastruktury**.

Kolejnym organem NATO zajmującym się problematyką infrastruktury jest **Departament Infrastruktury, Logistyki i Planowania Działań Cywilnych w Sytuacjach Nadzwyczajnych**.

Składa się on z trzech dyrektoriatów:

- Dyrektoriatu Infrastruktury;
- Dyrektoriatu Logistyki;
- Dyrektoriatu Planowania Działań Cywilnych w Sytuacjach Nadzwyczajnych.

Rys. 1. Miejsce Komitetu Infrastruktury w strukturach polityczno-wojskowych NATO

Miejsce organów infrastruktury w strukturze organizacyjnej Kwatery Głównej NATO przedstawia rys. 2.

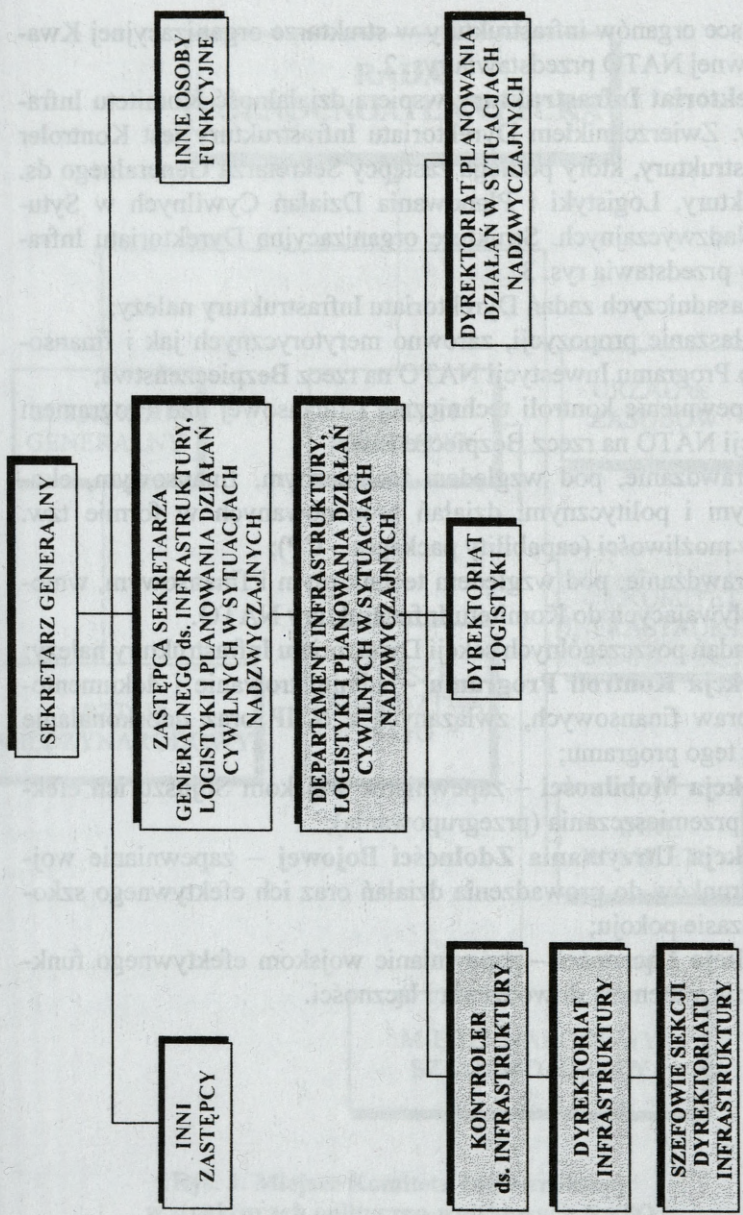
Dyrektoriat Infrastruktury wspiera działalność Komitetu Infrastruktury. Zwierzchnikiem Dyrektoriatu Infrastruktury jest Kontroler ds. Infrastruktury, który podlega zastępcy Sekretarza Generalnego ds. Infrastruktury, Logistyki i Planowania Działań Cywilnych w Sytuacjach Nadzwyczajnych. Strukturę organizacyjną Dyrektoriatu Infrastruktury przedstawia rys. 3.

Do zasadniczych zadań Dyrektoriatu Infrastruktury należy:

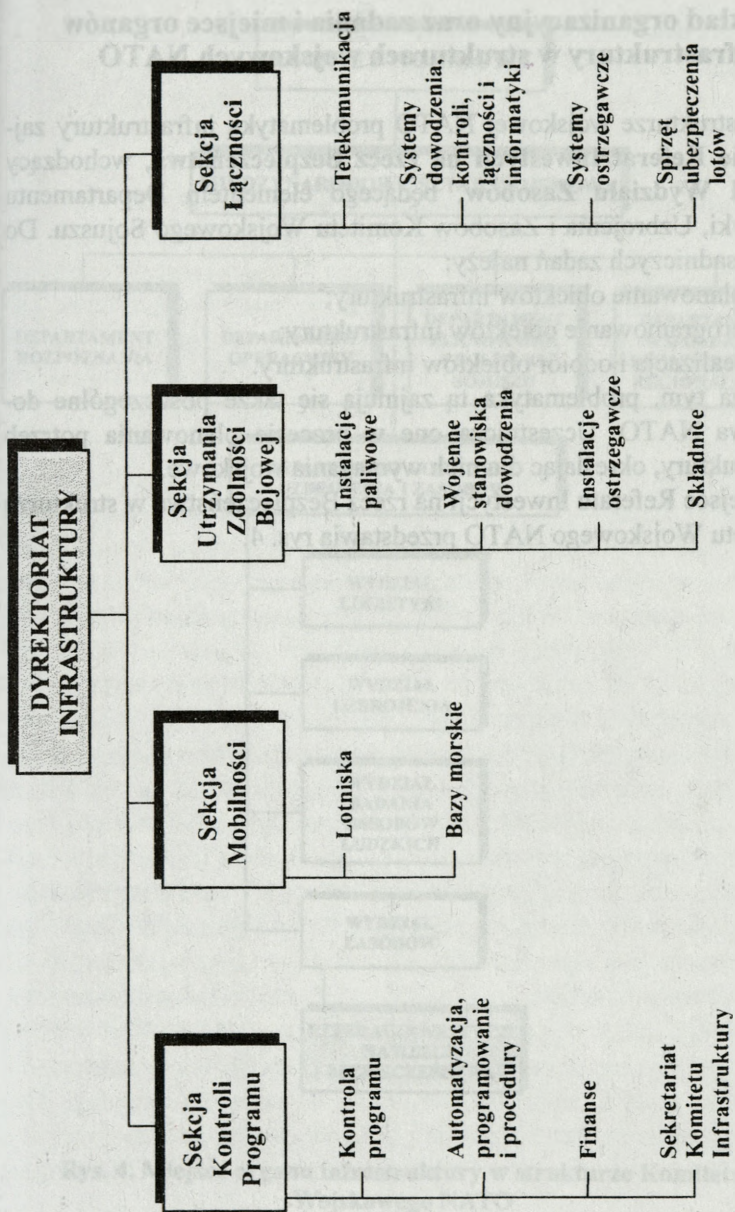
- zgłaszanie propozycji, zarówno merytorycznych jak i finansowych, do Programu Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa;
- zapewnienie kontroli technicznej i finansowej nad Programem Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa;
- sprawdzanie, pod względem technicznym, finansowym, ekonomicznym i politycznym, działań proponowanych w formie tzw. pakietów możliwości (capability packages – CP);
- sprawdzanie, pod względem technicznym i finansowym, wniosków wpływających do Komitetu Infrastruktury NATO.

Do zadań poszczególnych sekcji Dyrektoriatu Infrastruktury należy:

- **Sekcja Kontroli Programu** – administrowanie i dokumentowanie spraw finansowych, związanych z NSIP oraz udoskonalanie procedur tego programu;
- **Sekcja Mobilności** – zapewnianie wojskom Sojuszu ich efektywnego przemieszczania (przegrupowania);
- **Sekcja Utrzymania Zdolności Bojowej** – zapewnianie wojskom warunków do prowadzenia działań oraz ich efektywnego szkolenia w czasie pokoju;
- **Sekcja Łączności** – zapewnianie wojskom efektywnego funkcjonowania systemów dowodzenia i łączności.

Rys. 2. Miejsce organów infrastruktury w strukturze organizacyjnej Kwatery Głównej NATO

Rys. 3. Schemat struktury organizacyjnej Dyrektoriatu Infrastruktury

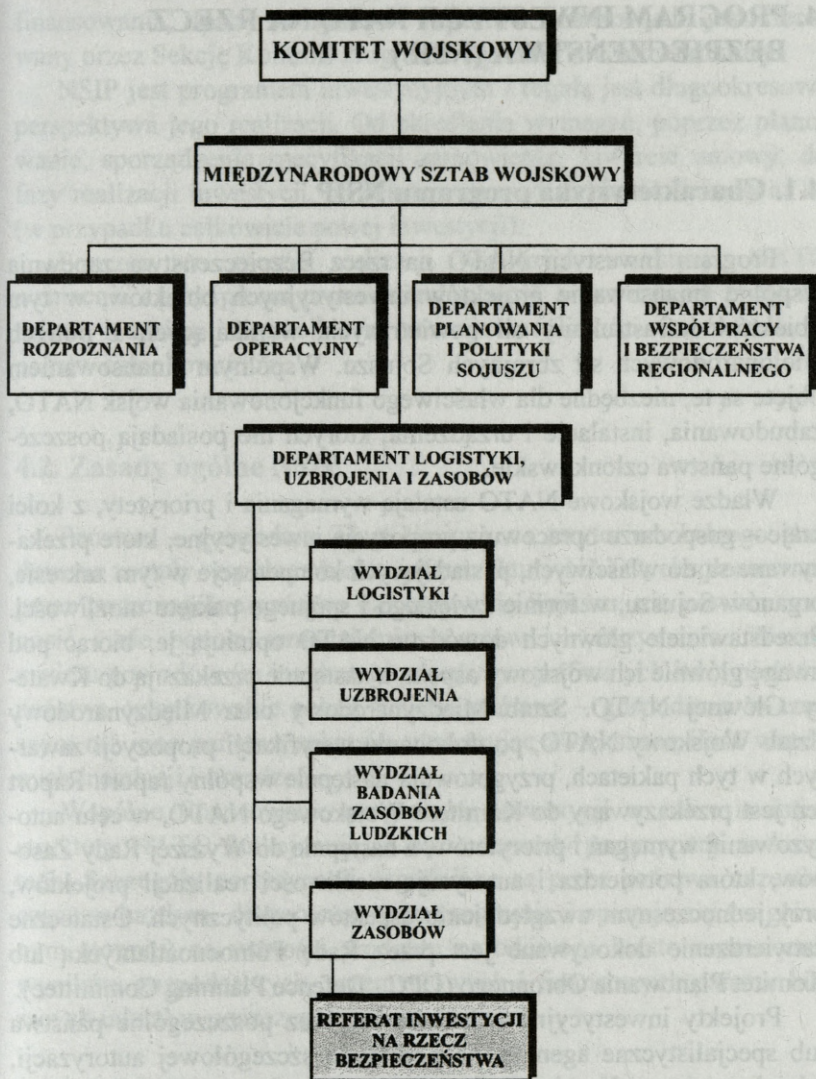
3.2. Skład organizacyjny oraz zadania i miejsce organów infrastruktury w strukturach wojskowych NATO

W strukturze wojskowej NATO problematyką infrastruktury zajmuje się **Referat Inwestycji na rzecz Bezpieczeństwa**, wchodzący w skład **Wydziału Zasobów**, będącego elementem Departamentu Logistyki, Uzbrojenia i Zasobów Komitetu Wojskowego Sojuszu. Do jego zasadniczych zadań należy:

- planowanie obiektów infrastruktury;
- programowanie obiektów infrastruktury;
- realizacja i odbiór obiektów infrastruktury.

Poza tym, problematyką tą zajmują się także poszczególne dowództwa NATO. Uczestniczą one w procesie planowania potrzeb infrastruktury, określając dla nich wymagania wojskowe.

Miejsce Referatu Inwestycji na rzecz Bezpieczeństwa w strukturze Komitetu Wojskowego NATO przedstawia rys. 4.

Rys. 4. Miejsce organu infrastruktury w strukturze Komitetu Wojskowego NATO

4. PROGRAM INWESTYCJI NATO NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA (NSIP)

4.1. Charakterystyka programu NSIP

Program Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa zapewnia wspólne finansowanie projektów inwestycyjnych obiektów, w tym obiektów infrastruktury sił powietrznych, wynikających z potrzeb wielonarodowych sił zbrojnych Sojuszu. Wspólnym finansowaniem objęte są te, niezbędne dla właściwego funkcjonowania wojsk NATO, zabudowania, instalacje i urządzenia, których nie posiadają poszczególne państwa członkowskie.

Władze wojskowe NATO ustalają wymagania i priorytety, z kolei kraje – gospodarze opracowują propozycje inwestycyjne, które przekazywane są do właściwych, posiadających kompetencje w tym zakresie, organów Sojuszu, w formie zwięzłego i spójnego pakietu możliwości. Przedstawiciele głównych dowództw NATO opiniują je, biorąc pod uwagę głównie ich wojskowy aspekt, a następnie przekazują do Kwatery Głównej NATO. Sztab Międzynarodowy oraz Międzynarodowy Sztab Wojskowy NATO, po dokonaniu weryfikacji propozycji zawartych w tych pakietach, przygotowują następnie wspólny raport. Raport ten jest przekazywany do Komitetu Wojskowego NATO, w celu autoryzowania wymagań i priorytetów, a następnie do Wyższej Rady Zasobów, która potwierdza i autoryzuje możliwości realizacji projektów, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów politycznych. Ostateczne zatwierdzenie dokonywane jest przez Radę Północnoatlantycką lub Komitet Planowania Obronnego (DPC - Defence Planning Committee).

Projekty inwestycyjne wdrażane są przez poszczególne państwa lub specjalistyczne agencje, na podstawie szczegółowej autoryzacji, udzielonej przez Komitet Infrastruktury. Komitet ten decyduje również o sposobie przetargu (przetarg krajowy czy też międzynarodowy, podstawowe uwarunkowania umowy, miejsce zakupu). Mechanizm

finansowania, oparty na systemie raportów finansowych, jest kierowany przez Sekcję Kontroli Programu Dyrektoriatu Infrastruktury.

NSIP jest programem inwestycyjnym i regułą jest długookresowa perspektywa jego realizacji. Od określenia wymagań, poprzez planowanie, sporządzenie specyfikacji zamówienia, zawarcie umowy, do fazy realizacji inwestycji, proces ten trwa od pięciu do dziesięciu lat (w przypadku całkowicie nowej inwestycji).

Poprzez ten sposób realizacji wspólnych inwestycji, NATO wzmacnia i przyspiesza proces standaryzacji, a tym samym zwiększa zakres i zasięg integracji oraz rozwija możliwości współdziałania państw członkowskich.

4.2. Zasady ogólne NSIP

Państwo – gospodarz (Host Nation), na terytorium którego zbudowane zostały wspólne obiekty infrastruktury NATO, eksploatowane przez poszczególne państwa członkowskie Sojuszu, nie powinno ponosić i nie ponosi samodzielnie kosztów ich utrzymania. Wszak, z wielu powodów (m.in. strategicznych, geograficznych itd.), niektóre państwa członkowskie pełnią funkcję państwa – gospodarza w szerszym niż inne państwa zakresie, utrzymując zwiększoną ilość wspólnych instalacji i urzędzeń.

Wspólne finansowanie programów inwestycji w zakresie infrastruktury NATO funkcjonuje na bazie formuły partycypacji w kosztach. Szczegóły partycypacji uzgadniane są przez państwa uczestniczące w każdym, długookresowym programie i opierają się (w głównym stopniu) na wartości produktu narodowego brutto oraz ocenie wyników gospodarczych, przemysłowych i finansowych państw biorących udział w poszczególnych programach.

4.3. Procedury finansowania

W przypadku gdy projekt inwestycji został już zaakceptowany, za jego realizację odpowiedzialne jest państwo – gospodarz i do niego należy przedkładanie (co pół roku) raportu finansowego, zawierającego koszty faktycznie poniesione oraz prognozę wydatków na najbliższe sześć miesięcy. Na podstawie tego raportu Sztab Międzynarodowy NATO ustala kwartalne kontrybucje (udziały), wnoszone przez poszczególnych członków Sojuszu, w celu refinansowania kosztów poniesionych przez państwo, na terenie którego powstaje wspólna inwestycja.

Zarówno raport finansowy jak i wielkości kontrybucji są zatwierdzone przez Komitet Płatności i Postępu Infrastruktury. NATO nie posiada i nie zarządza funduszami infrastruktury, do których mogłyby te kontrybucje wpływać, z tego powodu, kontrybucje płacone są i rozliczane w bezpośrednich relacjach państwo – gospodarz oraz poszczególne państwa sojusznice.

Podczas fazy realizacji programu, rola kontrolna i koordynacyjna Sztabu Międzynarodowego NATO sprowadza się głównie do przechowywania zapisów, dotyczących wszystkich transakcji oraz dokonywanych płatności, a także wpłaconych kontrybucji i udokumentowanych wydatków.

Faktyczne płatności, związane z realizacją projektu, dokonywane są przez państwo – gospodarza, które dysponuje wpłaconymi kontrybucjami oraz, co oczywiste, uzupełnia je własnym udziałem.

4.4. Długoterminowe planowanie działań w zakresie infrastruktury

Ustanawianie priorytetów dla projektów włączonych do programu wspólnych inwestycji Sojuszu jest obowiązkiem i przywilejem jego władz wojskowych.

Zgodnie z przyjętymi procedurami, dla inwestycji w zakresie infrastruktury NATO, jego wyżsi dowódcy (MNCs – Major NATO

Commanders) opracowują propozycje na odpowiedni okres sześciu lat. Propozycje te, stanowią podstawę do ustanowienia pułapów finansowania w okresie sześcioletnim oraz, w razie potrzeby, rewizji tych pułapów. Propozycje przedstawione przez MNCs, dotyczące infrastruktury, po rozpatrzeniu w zakresie pułapów finansowych stają się „**celami infrastruktury**” na nadchodzące sześć lat i stanowią podstawę dla Długookresowego Planu Infrastruktury dla Sojuszniczego Dowództwa w Europie.

Po zatwierdzeniu pakietów możliwości następuje etap przetargów międzynarodowych, będący procedurą standardową, umożliwiającą wolny dostęp do tych inwestycji wszystkich członków NATO.

Państwo – gospodarz jest zobowiązane do przestrzegania tej procedury, szczególnie w zakresie równoprawnego traktowania wszystkich uczestników przetargu, wszechstronnej znajomości firm, ich kondycji ekonomicznej i posiadanych możliwości technicznych, utrzymania rygorów co do wielkości wydzielonych lub przyznawanych środków finansowych, a także poddawania się rygorom arbitrażu międzynarodowego.

W kolejnej fazie następuje regulacja dotycząca procedury finansowania przedsięwzięć, a szczególnie w obszarze ustalania kwot rocznych, podpisywania umów określających terminy i zasady przepływu nakładów finansowych oraz określania sposobów wydatkowania nakładów pochodzących z NATO, w systemie bezpośrednim czy też poprzez zainteresowane państwo. Ważnym jest, że w ciągu roku kalendarzowego, w czasie realizacji różnych rodzajów robót, istnieje możliwość korygowania budżetu i przemieszczania środków finansowych.

Po upływie każdego roku kalendarzowego, na podstawie sprawozdań i meldunków, przeprowadzana jest kontrola, której celem jest uzyskanie absolorium ze strony Komitetu Infrastruktury NATO.

Kontrola ta dotyczy postępu prac, dokładności, właściwego dysponowania środkami finansowymi, uzyskanych w danym etapie wyników, w zakresie kubatury obiektów i ich wyposażenia technicznego, a także aspektów społeczno-środowiskowych i innych, związanych z realizacją określonego zadania.

O wynikach kontroli informowani są odpowiedni dowódcy wojskowi, na rzecz których realizowane są te inwestycje.

Państwo – gospodarz, na obszarze którego będzie realizowana dana inwestycja, ma możliwość (pierwszeństwo) do organizowania przetargów, przerwania ich, wniesienia weta wobec wyniku przetargu, a także pozostawienia sobie ostatecznej decyzji co do wyboru konkretnej firmy, która będzie realizowała dane przedsięwzięcie. Państwo – gospodarz może również wystąpić z wnioskiem do Komitetu Infrastruktury NATO o zorganizowanie przetargu tylko dla firm własnych (jako forma przetargu zamkniętego). Ten ostatni przywilej wykorzystywany jest jednak w zasadzie tylko w sytuacjach wyjątkowych, spowodowanych np. specyfiką lokalizacji, czasem także specyfiką wykonania zadania lub innymi nieprzewidzianymi warunkami.

Proces podejmowania decyzji oraz realizacji projektu inwestycyjnego w ramach NSIP trwa około 5-10 lat oraz obejmuje następujące fazy:

- planowanie;
- opracowanie projektu (realizację programową);
- realizację projektu;
- odbiór;
- użytkowanie.

Pierwszym etapem fazy planowania jest zdefiniowanie (określenie) wymagań wojskowych. Uzgadnianie wymagań wojskowych realizowane jest pomiędzy dowództwem regionalnym NATO, dowództwem wojskowym państwa – gospodarza, wyższym dowództwem podległym NATO (MSCs – Major Subordinated Commands) oraz SHAPE. Etap ten trwa od roku do dwóch lat.

Odpowiednio zdefiniowane wymagania opracowywane są w formie pakietów możliwości, które zawierają proponowane projekty inwestycji wraz ze wstępnym kosztorysem każdego projektu.

Pakiet możliwości podlega opiniowaniu, które trwa około pół roku. Proces opiniowania, w którym uczestniczą wyspecjalizowane agencje NATO, Komitet Wojskowy (Military Committee), Wysoki Urząd ds. Zasobów, Sztab Międzynarodowy (International Staff) oraz Międzynarodowy Sztab Wojskowy (International Military Staff), koń-

czy się przygotowaniem wspólnego raportu. Raport przedstawiany jest Radzie Północnoatlantyckiej (NAC - North Atlantic Council), w celu zatwierdzenia go.

Pozytywna decyzja Rady Północnoatlantyckiej oznacza przekazanie pakietu możliwości do realizacji.

Faza realizacji programowej obejmuje przygotowanie, przez Dyrektoriat Infrastruktury, zestawienia (dokumentacji), które wprowadza dla każdego projektu w pakiecie odpowiednie oznaczenie, dokonuje wstępnego oszacowania kosztów oraz wyznacza państwo-gospodarza inwestycji.

Dokumentacja pakietu możliwości, której istotnym elementem jest szacunek kosztów, zawiera:

- projekt techniczny;
- metody zakupów;
- plan wydatków;
- harmonogram wdrażania.

Jest ona uzgadniana z ekspertami krajowymi, Grupą Roboczą (Working Group) i Sztabem Międzynarodowym. Raport z tych uzgodnień przekazywany jest do Dyrektoriatu Infrastruktury, gdzie, w porozumieniu z SHAPE, przedstawiciele „19” podejmują decyzję o akceptacji i przekazaniu projektu do realizacji.

W przypadku pojawienia się potrzeby zwiększenia, w stosunku do wcześniej zakładanych, wydatków na dany projekt, dokumentację przekazuje się ponownie do Sztabu Międzynarodowego, w celu dokonania ponownych uzgodnień i ponownej akceptacji przez „19”.

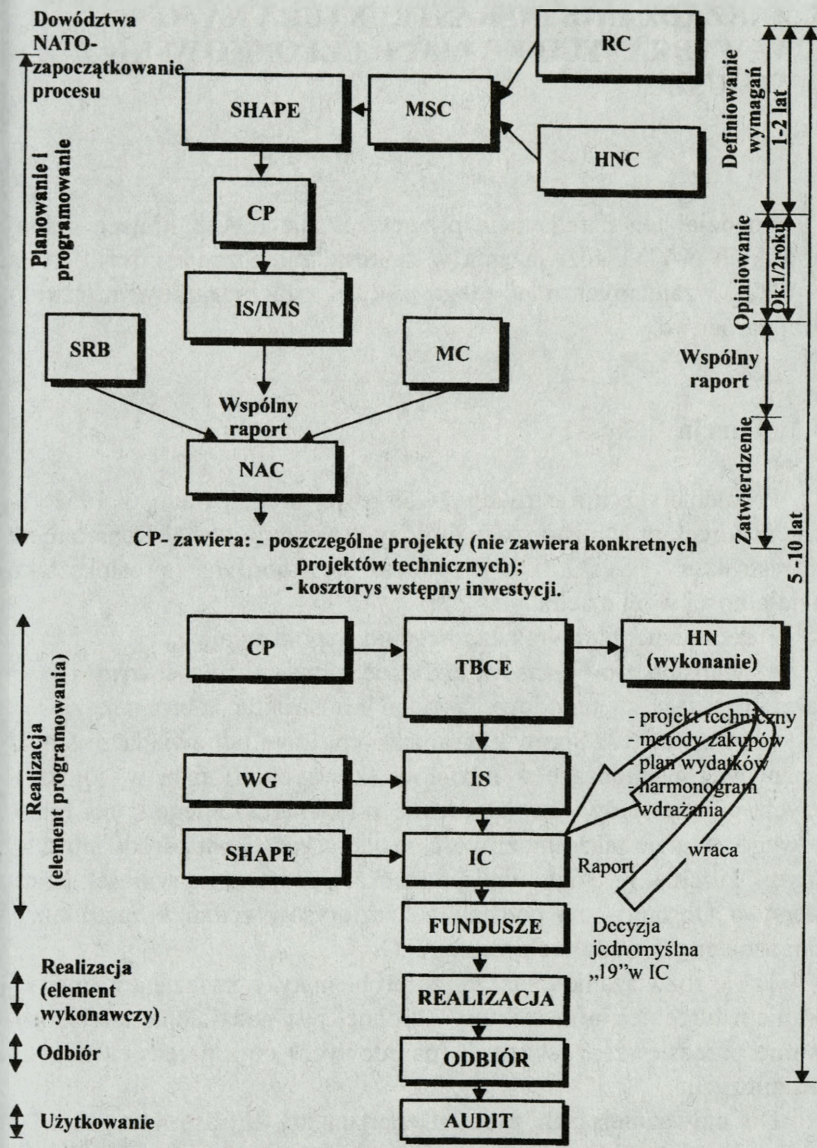
Za fazę projektu inwestycyjnego odpowiedzialne jest państwo-gospodarz, które dokonuje rozliczenia z wykonawcami, sporządza okresowe raporty oraz wnioskuje o dalsze finansowanie, zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Odbiór wykonanej inwestycji odbywa się zgodnie z procedurami NATO i wymaga przeprowadzenia odpowiedniej, szczegółowej kontroli (audit). Za dalsze użytkowanie przyjętego obiektu, zgodnie z wymaganiami, zdefiniowanymi w pierwszej fazie procesu inwestycyjnego, odpowiedzialne jest państwo, na obszarze którego obiekt ten powstał.

Algorytm postępowania w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych, w zakresie wspólnej infrastruktury NATO, przedstawia rys. 5.

Legenda do rysunku:

- SHAPE – Kwatera Główna Połączonych Sił Zbrojnych NATO w Europie;
- MSC – główne dowództwo podległe Połączonym Siłom Zbrojnym NATO;
- RC – dowództwo regionalne NATO;
- HNC – dowództwo wojskowe państwa – gospodarza;
- CP – pakiet możliwości;
- IS – Sztab Międzynarodowy;
- IMS – Międzynarodowy Sztab Wojskowy;
- NAC – Rada Północnoatlantycka;
- TBCE – szacunek kosztów;
- WG – Grupa Robocza.

Rys.5. Schemat blokowy procesu podejmowania decyzji inwestycyjnych NSIP

5. ZARZĄDZANIE INFRASTRUKTURĄ NATO W WYBRANYCH KRAJACH CZŁONKOWSKICH SOJUSZU

Rozdział ten przedstawia przyjęte, w niektórych krajach członkowskich NATO, rozwiązania w zakresie zarządzania infrastrukturą NATO i wzajemnych relacji tego procesu z zarządzaniem infrastrukturą narodową.

5.1. Turcja

Problematykę infrastruktury wojskowej uregulowano w 1953 roku. W tureckim Ministerstwie Obrony utworzony został Departament Infrastruktury NATO, który zajmuje się koordynacją całokształtu działalności w tej dziedzinie.

Z departamentem tym bezpośrednio współdziałają:

- Ministerstwo Finansów, kierujące sprawami finansowymi i przetargami w zakresie narodowych zadań infrastruktury obronnej;
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które odpowiada za środki finansowe, pochodzące z udziałów (kontrybucji) państw sojusznicznych, poprzez prowadzenie odrębnego i nienaruszalnego konta finansowego; istnieje także możliwość zasilania tego konta środkami własnymi Turcji – wydzielonymi przez skarb państwa na wniosek Ministerstwa Obrony – na podstawie kosztorysów zadań infrastruktury, finansowanych wspólnie przez NATO.

Takie rozwiązanie oznacza, że problematyka związana z finansowaniem tureckiej infrastruktury obronnej jest podzielona na finansowanie przedsięwzięć własnych (narodowych) oraz przedsięwzięć sojusznicznych.

Do najważniejszych zadań Departamentu Infrastruktury NATO w Turcji należy:

- koordynowanie całokształtu prac i zadań infrastruktury na rzecz wszystkich rodzajów sił zbrojnych;
- opracowywanie zbiorczego planu zadań infrastruktury i określanie, które z nich będą zadaniami narodowymi (tureckich sił zbrojnych), a które realizowanymi w ramach Sojuszu;
- współdziałanie z Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Spraw Zagranicznych, w zakresie finansowania przedsięwzięć infrastruktury;
- koordynowanie, po zatwierdzeniu planów przedsięwzięć inwestycyjnych infrastruktury, prac dotyczących wyboru własnych lub międzynarodowych firm konsultingowych;
- nadzorowanie wykonywania ustalonych zadań inwestycyjnych, aż do momentu przekazania ich użytkownikowi.

Niezależnie od Departamentu Infrastruktury NATO – w Ministerstwie Obrony Turcji, w Sztabie Generalnym znajduje się Zarząd Logistyki, a w rodzajach sił zbrojnych organiczne organa infrastruktury.

Całokształt planowania w zakresie potrzeb infrastruktury przebiega w pionie wojskowym – od najniższego szczebla, poprzez organa infrastruktury rodzajów sił zbrojnych, aż po Zarząd Logistyki Sztabu Generalnego, który ostatecznie określa rodzaj, zakres i hierarchię potrzeb obiektów infrastruktury. Dalsze uzgodnienia, do końcowego opracowania planów, prowadzone są wspólnie przez Departament Infrastruktury NATO i Zarząd Logistyki Sztabu Generalnego Turcji.

Następująca, po zakończeniu wspomnianych uzgodnień, realizacja przedsięwzięć w zakresie infrastruktury, aż do czasu przekazania do eksploatacji konkretnemu użytkownikowi gotowego obiektu (instalacji), odbywa się bez bezpośredniego udziału pionu wojskowego.

5.2. Norwegia

Organem odpowiedzialnym za infrastrukturę w Norwegii jest Departament Zasobów, znajdujący się w kierownictwie Ministerstwa Obrony. Departament ten składa się z trzech oddziałów i odpowiada za:

- kształtowanie polityki w dziedzinie infrastruktury obronnej Norwegii;
- planowanie zasobów;
- opracowywanie odpowiedniej dokumentacji;
- ochronę środowiska naturalnego;
- współdziałanie z Komitetem Infrastruktury NATO.

Organem odpowiedzialnym za bezpośrednią realizację zadań ustalonych dla Ministerstwa Obrony jest szef Sztabu Obrony (odpowiednik szefa Sztabu Generalnego). Sztab Obrony składa się z dwóch pionów funkcjonalnych: operacyjnego i logistyki.

Poza strukturami Sztabu Obrony pozostaje Agencja Łączności i Transmisji Informacji oraz Agencja Budownictwa, które bezpośrednio podlegają ministrowi obrony. Ustalanie potrzeb w zakresie infrastruktury i opracowywanie planów inwestycyjnych odbywa się bez dokonywania ich podziału na zadania własne (narodowe) i sojusznicze. Przydzielanie środków finansowych, z uwzględnieniem wielkości budżetu Ministerstwa Obrony, następuje po zatwierdzeniu tych zadań przez parlament. Praktyczną realizacją zadań zajmuje się Sztab Obrony, który rozdziela i przekazuje ich wykonawstwo określonym agencjom, jednostkom i przedsiębiorstwom. Organem wykonawczym szefa Sztabu Obrony jest Zarząd Infrastruktury, usytuowany w Sztabie Logistyki. Środki finansowe, pochodzące z krajów członkowskich NATO, przeznaczone na finansowanie obiektów infrastruktury Sojuszu, kierowane są nie do Ministerstwa Obrony, a do budżetu państwa, który kompleksowo obsługuje potrzeby infrastruktury obronnej.

5.3. Hiszpania

Uczestnictwo Hiszpanii w NATO charakteryzuje się pewną specyfiką, ponieważ podobnie jak w przypadku Francji, jej przedstawiciele nie wchodzi w skład dowództw NATO.

Współdziałanie Hiszpanii z NATO opiera się na podstawie sześciu głównych tzw. Umów Koordynacyjnych, dotyczących m.in.: obrony powietrznej, marynarki wojennej oraz czterech innych dziedzin. W od-

niesieniu do infrastruktury, w pełnym zakresie Hiszpania uczestniczy w działaniach NATO od 1993 roku.

Przyjęła ona ogólną zasadę, że problematyka infrastruktury jest umiejscowiona w systemie narodowym, z uwzględnieniem standardów i wymogów NATO.

Na szczeblu Ministerstwa Obrony funkcjonuje Biuro Infrastruktury, które odpowiada za:

- kompleksowe koordynowanie potrzeb;
- opracowywanie planów;
- uzgadnianie zadań z dowódcami rodzajów sił zbrojnych;
- uzyskiwanie ostatecznej akceptacji parlamentu.

Po zatwierdzeniu planów przez parlament uruchomiona zostaje faza realizacji, polegająca na zaangażowaniu specjalistycznych biur i instytucji analizujących poszczególne przedsięwzięcia. Również w tym etapie decydujące zdanie należy do odpowiednich dowództw, jako przyszłych użytkowników. Na podstawie zadań, przygotowanych w odpowiedniej dokumentacji, uruchamiany jest proces przetargów publicznych, z udziałem ofert składanych przez firmy zagraniczne.

Organem koordynującym współdziałanie Biura Infrastruktury z NATO jest jednoosobowo wyznaczony dyrektor w kierownictwie Ministerstwa Obrony.

6. KONCEPCJA UCZESTNICTWA RP W NSIP

6.1. Aktualne zadania Departamentu Infrastruktury

Przed opisaniem zadań Departamentu Infrastruktury Ministerstwa Obrony Narodowej RP, w zakresie realizacji przedsięwzięć związanych z Programem inwestycji na rzecz bezpieczeństwa (NSIP), poniżej przedstawiono jego strukturę organizacyjną (rys. 7) oraz miejsce, jakie zajmuje on w strukturze organizacyjnej MON (rys. 6).

Departament Infrastruktury RP realizuje następujące przedsięwzięcia:

- koordynowanie całokształtu prac i zadań infrastruktury wojskowej na rzecz wszystkich rodzajów sił zbrojnych;
- opracowywanie zbiorczego planu zadań infrastruktury, z wyodrębnieniem zadań narodowych i realizowanych w ramach NSIP;
- współdziałanie z Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Spraw Zagranicznych, oraz Departamentem Budżetowym MON, w zakresie finansowania przedsięwzięć infrastruktury NATO i przekazywania środków finansowych, napływających z państw Sojuszu, do odpowiednich inwestorów;
- współdziałanie z przedstawicielami Polski w Komitecie Wojskowym, Międzynarodowym Sztabie Wojskowym i Sztabie Międzynarodowym, w zakresie spełniania koniecznych warunków do finansowania, ze wspólnego funduszu NATO, zadań inwestycyjnych infrastruktury, przedkładanych do rozpatrzenia przez Polskę;
- koordynowanie, po zatwierdzeniu planów przedsięwzięć inwestycyjnych infrastruktury NATO, prac realizowanych przez inwestorów;
- nadzorowanie wykonywania przez inwestorów ustalonych zadań inwestycyjnych NSIP, aż do momentu przekazania obiektów użytkownikowi;

- zarządzanie infrastrukturą NATO, rozmieszczoną na obszarze RP, a w tym zapewnienie jej utrzymania i właściwej eksploatacji, zgodnie ze standardami NATO;

- koordynowanie procesu kontroli w zakresie utrzymania obiektów infrastruktury NATO na obszarze RP, realizowanego przez ekspertów NATO;

- przygotowanie kadr w następujących dziedzinach:

- wiedzy specjalistycznej;

- znajomości anglojęzycznej terminologii wojskowej i technicznej;

- znajomości zasad i procedur NSIP;

- przygotowanie personelu do pracy w Kwaterze Głównej NATO, w zakresie:

- uczestniczenia w pracach (cotygodniowych posiedzeniach)

Komitetu Infrastruktury;

- nadzorowania całokształtu spraw, związanych z planowaniem i programowaniem rozwoju wspólnej infrastruktury NATO, w ramach NSIP, ze szczególnym uwzględnieniem propozycji narodowych;

- utrzymywanie stałych kontaktów roboczych z Kontrolerem ds. Infrastruktury, Dyrektoriatem Infrastruktury oraz Sekretariatem Komitetu Infrastruktury;

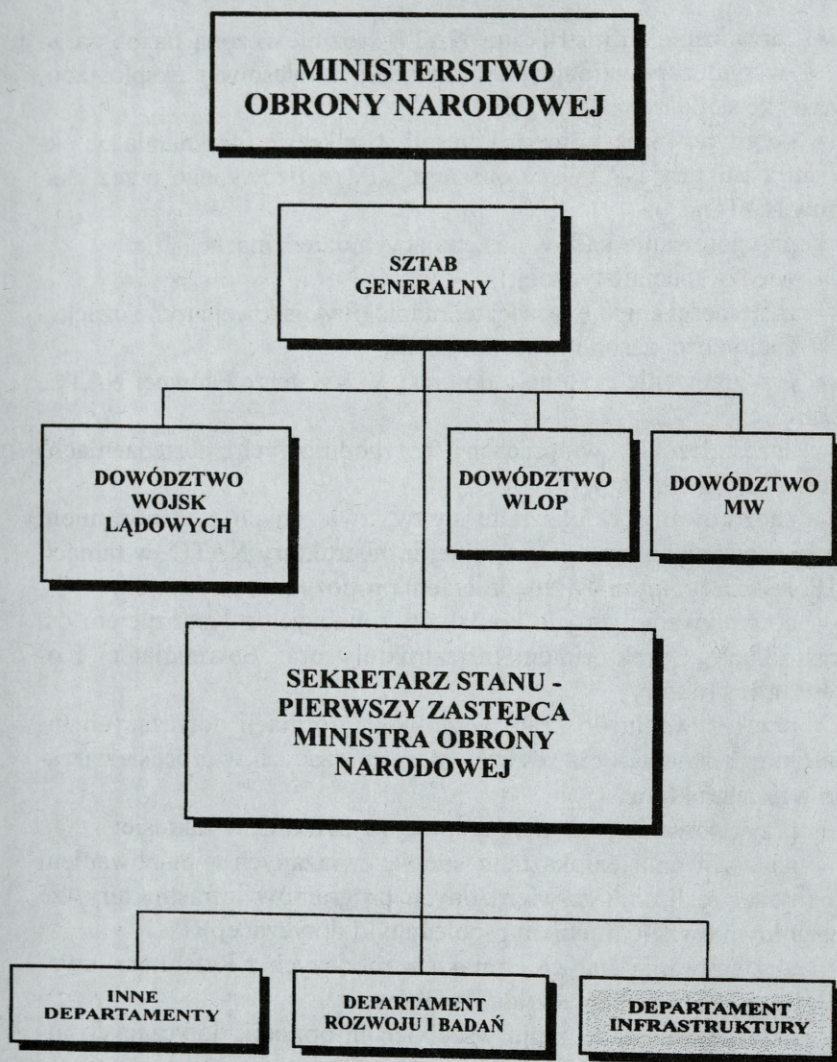
- przekazywaniu do kraju wszelkich informacji dotyczących infrastruktury, istotnych dla resortów uczestniczących w procesie zarządzania infrastrukturą;

- przygotowanie personelu do pracy w SHAPE, w zakresie:

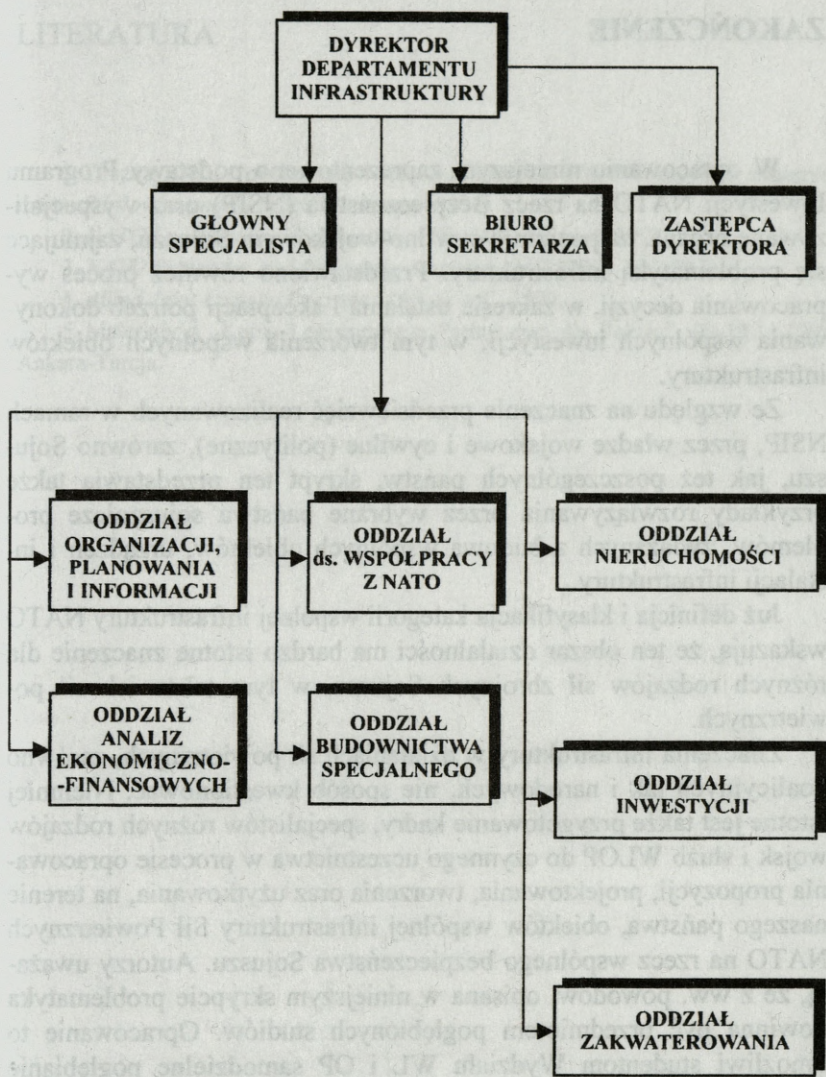
- nadzorowania całokształtu spraw, związanych z planowaniem obronnym i realizacją zatwierdzonych programów infrastruktury, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki dotyczącej RP;

- utrzymywania stałych kontaktów roboczych z Referatem Inwestycji Bezpieczeństwa Wydziału Zasobów;

- przekazywania do kraju wszelkich informacji, dotyczących infrastruktury, istotnych dla resortów uczestniczących w procesie zarządzania infrastrukturą.

Rys. 6. Miejsce Departamentu Infrastruktury w strukturze organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej RP

**Rys. 7. Struktura organizacyjna Departamentu Infrastruktury
Ministerstwa Obrony Narodowej RP**

ZAKOŃCZENIE

W opracowaniu niniejszym zaprezentowano podstawy Programu Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa (NSIP) oraz wyspecjalizowane organa, na poziomie cywilno-wojskowym Sojuszu, zajmujące się problematyką infrastruktury. Przedstawiono również proces wypracowania decyzji, w zakresie ustalania i akceptacji potrzeb dokonywania wspólnych inwestycji, w tym tworzenia wspólnych obiektów infrastruktury.

Ze względu na znaczenie przedsięwzięć realizowanych w ramach NSIP, przez władze wojskowe i cywilne (polityczne), zarówno Sojuszu, jak też poszczególnych państw, skrypt ten przedstawia także przykłady rozwiązywania przez wybrane państwa sojusznicze problemów, związanych z budową wspólnych obiektów, urządzeń i instalacji infrastruktury.

Już definicja i klasyfikacja kategorii wspólnej infrastruktury NATO wskazują, że ten obszar działalności ma bardzo istotne znaczenie dla różnych rodzajów sił zbrojnych Sojuszu, w tym także ich sił powietrznych.

Znaczenia infrastruktury w działaniach sił powietrznych, zarówno koalicyjnych jak i narodowych, nie sposób kwestionować. Niemniej istotne jest także przygotowanie kadry, specjalistów różnych rodzajów wojsk i służb WLOP do czynnego uczestnictwa w procesie opracowania propozycji, projektowania, tworzenia oraz użytkowania, na terenie naszego państwa, obiektów wspólnej infrastruktury Sił Powietrznych NATO na rzecz wspólnego bezpieczeństwa Sojuszu. Autorzy uważają, że z ww. powodów, opisana w niniejszym skrypcie problematyka powinna być przedmiotem pogłębionych studiów. Opracowanie to umożliwi studentom Wydziału WL i OP samodzielne pogłębianie wiedzy w zakresie przygotowania do realizacji przedsięwzięć Programu Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa.

LITERATURA

1. Drażczyk W., *Nowe zasady i założenia logistyki NATO w aspekcie zabezpieczenia Sił Powietrznych*, AON, Warszawa 1999.
2. *NATO Logistics Handbook* (edition III), DPC, Brussels 1997.
3. *NATO Principles and Policies for Logistics (MC 319/1)*, MC, 1992.
4. *Allied Joint Logistic Doctrine (AJP-4)*, MC, 1999.
5. Materiały z „Kursu Logistycznego Partnerstwo dla Pokoju”, 08-19.11.1999, Ankara-Turcja.

INTERPRETACJA SKRÓTÓW I WYRAŻEŃ STOSOWANYCH W NATO

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Aircraft Cross-Servicing	ACS	Wzajemne odwarzanie gotowości bojowej statków powietrznych	Jeden z wariantów wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego wojsk. Są to określone usługi, dotyczące odwarzania gotowości bojowej statków powietrznych, wykonywane przez personel innych jednostek, niż do których są one przydzielone.
Aircraft Cross-Servicing Program	ACSP	Program wzajemnego odwarzania gotowości bojowej statków powietrznych	Program ten, oprócz usług wzajemnego odwarzania gotowości bojowej statków powietrznych, obejmuje także przedsięwzięcia operacyjne, takie jak omówienie wykonanych zadań oraz przygotowanie załóg do kolejnych wylotów.
Airport of Debarcation	APOD	Lotnisko wylądowania	
Airport of Embarkation	APOE	Lotnisko załadowania	
Allied Deployment and Movement System	ADAMS		Narzędzie wspomagania informatycznego w zakresie planowania przemieszczenia i rozwinięcia wojsk NATO
Allied Logistics Center	ALC	Sojusznicze Centrum Logistyczne	
Allied Logistics Publication	ALP	Publikacja Logistyczna Sojuzsu	Termin używany do oznaczania publikacji logistycznych NATO.
Allied Mobility Coordination Center	AMCC	Sojusznicze Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk	

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Budget and Finance Function of Logistics		Funkcja budżetowa i finansowa logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy uznawania celowości wydatków oraz konstruowania budżetu, w zakresie rozmieszczania wojsk, jak też utrzymywania i odtwarzania ich zdolności bojowej.
Capability Catalog	CAPCAT	Katalog możliwości	Zbiór potencjalnych możliwości państwa gospodarza (Host Nation), w zakresie wsparcia wojsk NATO.
Central Europe Pipeline System	CEPS	System rurociągów w Europie Centralnej	
Civil Military Cooperation	C/MIC	Współpraca cywilno-wojskowa	Współpraca władz cywilnych i wojskowych, zarówno koalicyjnych jak i narodowych, w czasie pokoju, kryzysu lub wojny.
Commonality		Wspólność	Czwarty, najwyższy poziom standaryzacji, osiągany gdy grupy osób, organizacji lub państw posługują się wspólną doktryną, procedurami lub wyposażeniem.
Combat Service Support	CSS		Przedsięwzięcia administracyjne, kadrowe oraz zabezpieczenia logistycznego, realizowane podczas działań bojowych.
Compatibility		Kompatybilność	Pierwszy poziom standaryzacji. Jest to możliwość istnienia, lub funkcjonowania, w tym samym systemie (otoczeniu) dwu lub więcej składników (składowych) wyposażenia, uzbrojenia, sprzętu czy też obiektu, bez wzajemnego, niekorzystnego oddziaływania.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Commonly Funded Logistic Resources		Zasoby logistyczne finansowane wspólnie	Zasoby logistyczne, głównie obiekty infrastruktury, takie jak: stanowiska dowodzenia, lotniska, porty, tworzona i utrzymywane z funduszy NATO.
Consumer (Operational) Logistics		Logistyka konsumpcyjnej/eksploatacji zasobów (środków) logistycznych	Jeden z etapów działalności logistycznej, obejmujący: przejmowanie wytwarzanych produktów przez użytkowników do eksploatacji, przechowywanie ich, transportowanie, użytkowanie, utrzymywanie oraz odzwyczajanie ich zdolności użytkowej, w tym obsługowanie i remontowanie, jak też wycofywanie ich z eksploatacji, w tym niszczenie.
Contracting Function of Logistics		Funkcja kontraktowa logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy pozyskiwania zasobów logistycznych, określonych środków zaopatrzenia oraz usług, poprzez ich zakup na rynku lokalnym, co nabiera szczególnego znaczenia w przypadku działań wojsk poza obszarem odpowiedzialności Sojuszu.
Cooperative Logistics		Współdziałanie logistyczne	Ogół dwu/wielostronnych uzgodnień, dokonywanych pomiędzy sferą produkcji, a sferą eksploatacji środków/zasobów logistycznych.
Cross-Servicing		Wzajemne świadczenie usług	Usługi te obejmują: mycie, obsługę smarowniczą, uzupełnianie paliw i płynów eksploatacyjnych, weryfikację oraz drobne naprawy, zapewniające utrzymanie sprawności technicznej uzbrojenia i sprzętu wojskowego.
Days of Supply	DOS	Dobowa norma zaopatrzenia	Ilość środków zaopatrzenia, różnych klas, przewidywanych do zużycia podczas jednej doby działań.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Engineering Function of Logistics		Funkcja inżynierska logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta, niebędąca funkcją wyłącznie logistyczną, dotyczy zapewnienia niezbędnych w działaniach logistycznych, szlaków komunikacyjnych oraz urządzeń i obiektów infrastruktury.
Explosive Ordnance Disposal (EOD) Function of Logistics		Funkcja logistyki (działań logistycznych) niszczenia niewybuchów	Funkcja ta dotyczy realizacji zadań niszczenia niewybuchów oraz postępowania ze środkami bojowymi, których użycie, ze względu na ich uszkodzenie lub niezachowanie wymaganych norm eksploatacyjnych, jest niebezpieczne.
Final Logistic Planning Conference	FLPC	Końcowa konferencja planowania logistycznego	
Host Nation	HN	Państwo-gospodarz	Państwo przyjmujące na swoim terytorium wojska NATO, które zamierza się tam rozmieścić, rozwinać do działań lub jedynie przez nie przemieścić.
Host Nation Support	HNS	Wsparcie przez państwo-gospodarza	Cywilna i wojskowa pomoc, udzielana wojskom NATO, rozmieszczanym na terytorium państwa-gospodarza lub przemieszczającym się przez nie, w czasie pokoju, kryzysu i wojny.
Host Nation Support Agreement	HNSA	Umowa o wsparciu przez państwo-gospodarza	Umowa ta zawiera ogólną koncepcję wsparcia udzielanego przez państwo-gospodarza oraz ogólne wytyczne i zasady jego realizacji.
Host Nation Support Coordination Center	HNSCC	Centrum Koordynacji Wsparcia przez Państwo-Gospodarza	

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Initial Logistic Planning Conference	ILPC	Wstępna konferencja planowania logistycznego	
Integrated Logistic Support	ILS	Zintegrowane zabezpieczenie logistyczne	Przedsięwzięcia kierowania i wykonawcze, umożliwiające integrację poszczególnych składowych procesów zabezpieczenia logistycznego, już od początkowych faz produkcji/pozyskiwania aż do końcowej fazy eksploatacji środków logistycznych, zapewniające terminowość oraz oszczędność kosztów zabezpieczenia logistycznego.
Interchangeability		Wzajemna wymiennialność	Trzeci poziom standaryzacji, oznaczający spełnienie warunków, gdy dwa lub więcej obiektów posiada takie same lub równowazne charakterystyki fizyczne i funkcjonalne, mają taką samą trwałość i mogą być wzajemnie wymieniane, bez zmian swych własności, oraz własności obiektów z nimi współdziałających, bez uzupełniania ich dodatkowymi obiektami za wyjątkiem dostrojenia, oraz bez dodatkowej selekcji w celu ich dopasowania i działania.
Interoperability		Interoperacyjność	Drugi poziom standaryzacji. Jest to zdolność systemów, jednostek, wojsk do świadczenia usług lub ich przyjmowania (od innych systemów, jednostek, wojsk) oraz wykorzystania tych usług w celu bardziej skutecznego, wspólnego działania.
Joint HNS Plan	JHNSP	Zbiorczy plan wsparcia przez państwo-gospodarza	Plan ten zawiera zbiór danych, dotyczących rodzajów i typów, ilości, miejsc oraz terminów realizacji przedsięwzięć przez państwo-gospodarza.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Joint Implementation Plan	JIP	Szczegółowy plan wdrażania	Dokument ten jest przygotowywany w ostatnim etapie procesu planowania HNS. Uszczegóławia on poszczególne rodzaje wsparcia oraz określa procedury zwrotu kosztów.
Joint Logistic Coordination Center	JLCC	Połączone Logistyczne Centrum Koordynacji	
Joint Movement Coordination Center	JMCC	Połączone Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk	
Joint Transport Coordination Center	JTCC	Połączone Centrum Koordynacji Transportu	
Lead Nation	LN	Państwo wiodące	Państwo, które posiadając odpowiednie możliwości, wyraża zgodę na przyjęcie odpowiedzialności za pozyskanie oraz zapewnienie, z zasady w szerokim zakresie, zabezpieczenia logistycznego całości lub określonej części sił wielonarodowych.
Lead Nation Logistic Support		Zabezpieczenie logistyczne przez państwo wiodące	Jeden z wariantów wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego. Polega on na zapewnieniu, przez jedno z państw (państwo wiodące), zabezpieczenia logistycznego, z zasady w szerokim zakresie, całości lub określonej części sił wielonarodowych. W konkretnych działaniach, zabezpieczenie logistyczne może realizować więcej niż jedno państwo wiodące. W takim przypadku, każde z nich zapewnia zabezpieczenie logistyczne w ściśle określonych zakresach rzeczowych lub w sferach terytorialnych.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Local Contracting		Kontraktowanie lokalne	Zawieranie umów umożliwiających użycie zasobów miejscowych.
Logistics		Logistyka	Logistyka to nauka o przygotowaniu oraz realizacji zadań przemieszczania oraz utrzymywania i odtwarzania zdolności bojowej wojsk. W najszerszym znaczeniu tego pojęcia, to te aspekty działań militarnych, które dotyczą: projektowania i rozwijania, pozyskiwania, przechowywania, przemieszczania, dostarczania, utrzymywania i odtwarzania zdolności użytkowej, ewakuowania oraz wycofywania z eksploatacji środków zaopatrzenia; przewozów wojsk; pozyskiwania lub budowania, utrzymywania i odtwarzania zdolności użytkowej, użytkowania oraz wycofywania z eksploatacji obiektów i urządzeń infrastruktury; pozyskiwania lub świadczenia usług socjalno-bytowych i zabezpieczenia medycznego.
Logistic Staff Meeting	LSM		Jedna z dwóch grup roboczych SNLC, przygotowująca posiedzenia tej konferencji oraz opracowująca projekty jej dokumentów.
Logistics Coordination Center	LCC	Logistyczne Centrum Koordynacji	
Main Logistic Planning Conference	MLPC	Główna konferencja planowania logistycznego	

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Maintenance and Repair Function of Logistics		Funkcja obsługowa i remontowa (zabezpieczenia technicznego) logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy obsługi, rozumianego jako ogół przedsięwzięć, realizowanych w celu utrzymania wszelkich środków zaopatrzenia w wymaganym stanie sprawności użytkowej lub jej odtwarzania, oraz wykonywania remontów, rozumianych jako ogół przedsięwzięć realizowanych w celu przywrócenia środkom zaopatrzenia utraconej sprawności użytkowej, w możliwie najkrótszym czasie.
Materiel			W znaczeniu węższym, to ogół środków zaopatrzenia: uzbrojenie i sprzęt wojskowy, środki bojowe oraz środki materiałowe, w szerszym znaczeniu to wszelkie środki materiałne, czyli środki zaopatrzenia oraz obiekty i urządzenia infrastruktury.
Materiel Function of Logistics		Funkcja logistyki (działań logistycznych) produkcji/pozyskiwania i eksploatacji środków zaopatrzenia	Funkcja ta dotyczy środków zaopatrzenia, począwszy od ich wytwarzania, w etapie produkcji lub pozyskiwania, aż do ich wycofania, w etapie eksploatacji.
Memorandum of Understanding	MOU	Memorandum o Prozedurze	Porozumienie polityczne, akceptujące potrzebę zawarcia dwustronnych umów, pomiędzy państwem wysyłającym swoje wojska i państwem gospodarzem oraz autoryzujące dalsze prace nad HINSA.
Military Agency for Standardization	MAS	Wojskowa Agencja ds. Standardyzacji	

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Movement and Transportation Advisory Group	MAG		Jedna z dwóch grup roboczych SNLC, przygotowująca posiedzenia tej konferencji oraz opracowująca projekty jej dokumentów, a także doradzająca jej w sprawach transportu i ruchu wojsk NATO.
Movement and Transportation Function of Logistics		Funkcja przewozowa i transportowa logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy ogółu przedsięwzięć związanych z zapewnieniem elastycznego przemieszczania wojsk, zarówno w obszarze teatru działań, jak też pomiędzy nimi, oraz realizacji zadań transportowych.
Movement Coordination Center	MCC	Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk	Organ koordynacji ruchu naziemnego, funkcjonujący w ramach Wielonarodowego Centrum Logistycznego Sił Powietrznych szczebla PSC.
Movement Section Multinational Integrated Logistic Support	MS	Sekcja Ruchu Wojsk Wielonarodowe, zintegrowane zabezpieczenie logistyczne	Jeden z wariantów wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego wojsk, polegający na zapewnieniu przez wyrażające na to zgodę dwa lub więcej państw, sił i środków dla „trzonu” zasadniczych, wielonarodowych jednostek oraz urzędzeń logistycznych. Uzupelnienie tego „trzonu” może być dokonywane z potencjału sił wzmocnienia lub innych kontyngentów. Rozwiązania takie pozwalają skuteczniej unikać dublowania wysiłków i kosztów zabezpieczenia logistycznego.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Multinational Integrated Logistic Unit	MILU	Wielonarodowa, zintegrowana jednostka logistyczna	
Multinational Joint Logistic Center	MJLC	Wielonarodowe Połączone Centrum Logistyczne	
Multinational Logistic Center	MNL	Wielonarodowe Centrum Logistyczne	
Multinational Logistics	MNL	Logistyka wielonarodowa	Różnego rodzaju sposoby zabezpieczenia logistycznego, inne niż „czysto” narodowe, takie jak: „wielonarodowe, zintegrowane zabezpieczenie logistyczne”, „zabezpieczenie logistyczne przez państwo pełniące funkcje specjalistyczne” i „zabezpieczenie logistyczne przez państwo wiodące”.
Multinational Support Agreements		Międzynarodowe porozumienia logistyczne	Jeden z wariantów wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego wojsk, polegający na zapewnieniu realizacji określonych przedsięwzięć zabezpieczenia logistycznego własnych wojsk przez inne państwo (państwa), na podstawie uzgodnień, dokonywanych dwu- lub wielostronnie, pomiędzy zainteresowanymi państwami oraz przedstawicielami NATO. Rozwiązania takie pozwalają ułatwiać wykonywanie zadań zabezpieczenia logistycznego oraz skuteczniej unikać dublowania wy- siłków.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
National Logistic Support		Narodowe zabezpieczenie logistyczne	Jeden z wariantów zabezpieczenia logistycznego wojsk, obejmujący pozyskiwanie niezbędnych zasobów oraz realizowanie ogółu przedsięwzięć logistycznych na rzecz własnego kontyngentu, wyłącznie potencjałem narodowym.
National Support Element	NSE	Narodowy Organ Zabezpieczenia Logistycznego	
NATO Maintenance and Supply Agency	NAMSA	Agencja NATO ds. Utrzymywania oraz Odtwarzania Zdolności Użytkowej i Zaopatrzenia	
NATO Maintenance and Supply Organization	NAMSO	Organizacja NATO ds. Utrzymywania oraz Odtwarzania Zdolności Użytkowej i Zaopatrzenia	
NATO Security Investment Program	NSIP	Program Inwestycji NATO na rzecz Bezpieczeństwa	Program ten zapewnia wspólne finansowanie projektów inwestycyjnych, wspomagających funkcjonowanie woj-skowej struktury NATO. Finansowaniem tym objęte są obiekty i urządzenia, przeznaczone do zabezpieczenia potrzeb szkolenia wojsk Sojuszu oraz ich użycia operacyjnego.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Non-Governmental Organizations	NGOs	Organizacje pozarządowe	
Port of Debarcation	POD	Port wylądowania	
Port of Embarkation	POE	Port załadowania	
Petroleum Oil and Lubricants	POL	Materiały pędne i smary	
Production (Acquisition) Logistics		Logistyka produkcji/pozyskiwania zasobów (środków) logistycznych	Jeden z etapów działalności logistycznej, obejmujący: realizację prac badawczych, projektowanie, prowadzenie prac rozwojowych, produkowanie i przekazywanie do odbioru wytwarzanych, wszelkich środków zaopatrzenia oraz obiektów i urządzeń infrastruktury.
Reallocation Authority		Uprawnienia do realokacji	Uprawnienia do realokacji narodowych zasobów logistycznych, będących w dyspozycji walczących wojsk oraz zasobów udostępnianych przez państwa, mających istotny wpływ na przebieg działań. Uprawnienia te, przekazywane dowódcy NATO na wypadek sytuacji nadzwyczajnych w czasie wojny, są zazwyczaj negocjowane w czasie pokoju.
Reallocation of Resources		Realokacja zasobów	Zarządzone przez odpowiednie władze wojskowe, przekazanie zadeklarowanych zasobów logistycznych sił zbrojnych jednego państwa, siłom zbrojnym innego państwa lub państw, w terminach określonych w stosownych dokumentach NATO.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Redistribution Authority		Uprawnienia do redystrybucji	Uprawnienia przekazane dowódcy NATO, do redystrybucji, przydzielonych mu w czasie kryzysu lub konfliktu, pewnych narodowych zasobów logistycznych, w celu wsparcia wojsk. Wielkość tych zasobów jest określana w czasie pokoju.
Redistribution of Resources		Redystrybucja zasobów	Możliwość użycia zasobów logistycznych, niezbędnych do zrealizowania zadań bojowych, powstająca w wyniku przekazania kompetencji (TOA). Wielkość tych zasobów jest określana w czasie pokoju, natomiast ich przydzielenie dowódcy NATO następuje w czasie kryzysu lub konfliktu.
Regional Allied Contracting Office	<i>RACO</i>	Regionalne Sojusznicze Biuro ds. Kontraktów	
Regional Contracting Office	<i>RCO</i>	Regionalne Biuro ds. Kontraktów	
Resupply		Uzupełnianie zaopatrzenia	Proces uzupełniania zapasów zaopatrzenia, realizowany w celu utrzymania wymaganych wielkości ich stanów.
Role Specialist Nation	<i>RSN</i>	Państwo wyspecjalizowane	Państwo, które przyjmuje na siebie odpowiedzialność za pozyskanie oraz zapewnienie określonego asortymentu środków zaopatrzenia lub usług logistycznych, dla całości lub określonej części sił wielonarodowych.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Role Specialist Nation Logistic Support		Zabezpieczenie logistyczne przez państwo wyspecjalizowane	Jeden z wariantów wielonarodowego zabezpieczenia logistycznego. Polega on na zapewnieniu przez jedno z państw (państwo wyspecjalizowane), określonego asortymentu środków zaopatrzenia lub usług logistycznych, dla całości lub określonej części sił wielonarodowych.
Seaport of Debarcation	SPOD	Morski port wyładowania	
Seaport of Embarkation	SPOE	Morski port załadowania	
Sending Nation	SN	Państwo wysyłające	Państwo wysyłające swoje wojska poza własne terytorium, zgłaszające potrzeby w zakresie użycia potencjału logistycznego oraz administracyjnego państwa gospodarza (Host Nation), podczas rozmieszczania tych wojsk na jego terytorium lub przemieszczania ich przez nie, w czasie pokoju, kryzysu i wojny.
Senior NATO Logisticians' Conference	SNLC	Konferencja Naczelnej Kandy Logistycznej NATO	Naczelny organ doradczy NATO, zajmujący się problematyką logistyki konsumpcji.
Service Function of Logistics		Funkcja usługowa logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy ogółu przedsięwzięć związanych z zapewnieniem wojskom niezbędnej ilości specjalistów-logistyków oraz świadczenia szerokiego zakresu usług, takich jak: odtwarzanie zapasów środków zaopatrzenia, pozyskiwanie siły roboczej, usługi pocztowe i kurierskie, dostarczanie wydawnictw kartograficznych oraz usługi socjalno-bytowe.

ZWROT ANGIELSKI	SKRÓT	NAZWA POLSKA	INTERPRETACJA
Standardization		Standaryzacja	Proces tworzenia i rozwijania koncepcji, doktryn, procedur oraz projektów, w celu osiągnięcia i utrzymania najbardziej efektywnych poziomów kompatybilności, interoperacyjności, wzajemnej wymieniowości oraz wspólności, w zakresie działań bojowych, administracyjnych oraz środków zaopatrzenia.
Standardization Agreement	STANAG	Porozumienie standaryzacyjne	
Statement of Requirements	SOR	Zestawienie potrzeb	Zapotrzebowanie, składane przez państwo wysyłające swoje wojska (Sending Nation), określające stan potrzeb w zakresie użycia potencjału państwa gospodarza (Host Nation).
Stocks		Zapasy	
Supply/Supplies		Zaopatrzenie	
Supply Function of Logistics		Funkcja zaopatrzeniowa logistyki (działań logistycznych)	Funkcja ta dotyczy środków zaopatrzenia, używanych w wyposażeniu, zabezpieczeniu oraz utrzymywaniu i odtwarzaniu zdolności bojowej wojsk. Obejmuje ona określenie poziomów zapasów, ich rozdział, dostarczenie oraz uzupełnianie.

